

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเขตเมือง เทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ระเบียบวิธีวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
6. สรุป

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประเภทของข้อมูลและวิธีการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการในการวิจัย ประกอบด้วย ข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิ โดยมีที่มาหรือแหล่งข้อมูล คือ ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย ฯลฯ และข้อมูลปฐมภูมิ เก็บจากการวิจัยภาคสนาม โดยการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาวิจัย 2 แบบ คือ

การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close – ended Questions) ปลายเปิด (Open – ended Question) ประกอบด้วยจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 39 ข้อ โดยแบ่งออกได้เป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปด้านปัจจัยส่วนบุคคล ของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยคำถาม 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี มีลักษณะเป็นคำถามตรวจสอบรายการ (Check – list) มีคำถามทั้งหมด 31 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ เป็นคำถามเชิงบวก ข้อที่ 1-10 จำนวน 10 ข้อ

ด้านการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน เป็นคำถามเชิงบวก ข้อ 1-9 จำนวน 9 ข้อ

ด้านการสนับสนุนทรัพยากร เป็นคำถามเชิงบวก ข้อ 1-8 จำนวน 8 ข้อ

ด้านการประเมินผลและรายงานผล เป็นคำถามเชิงบวก ข้อ 1-4 จำนวน 4 ข้อ

โดยลักษณะการตอบคำถามเป็นแบบ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งมาตรวัดออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีลักษณะคำถามเชิงบวก (Positive) เป็นคำถามที่มีระดับคะแนนตามลำดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติมากที่สุดให้	5	คะแนน
ระดับการปฏิบัติมากให้	4	คะแนน
ระดับการปฏิบัติปานกลางให้	3	คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อยให้	2	คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดให้	1	คะแนน

การแปลคะแนนของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี แปลผลโดยถือเกณฑ์ ของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.21- 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมากที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก

2.61 - 3.40 หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.80 หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้าน วางแผน โครงการ การประสานความร่วมมือกับรัฐ และเอกชน ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ด้านการประเมินผลและรายงานผล มีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับคะแนนข้างต้น

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยและสาเหตุและแนวทางแก้ไข ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นคณะกรรมการชุมชนที่อยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 46 ชุมชน จำนวน 414 คน ประกอบด้วย ชุมชนเขาแดง 9 คน ชุมชนวังหิน 9 คน ชุมชนตลาดคลอง 9 คน ชุมชนไร่กล้วย 9 คน ชุมชนหัวคันทอ 9 คน ชุมชนผาแดง 9 คน ชุมชนมังกรขาว 9 คน ชุมชนนาพร้าว 9 คน ชุมชนเขาน้อย 9 คน ชุมชนหนองน้ำคำ 9 คน ชุมชนชากค้อ 9 คน ชุมชนพฤษชาติ 9 คน ชุมชนบ่อหิน 9 คน ชุมชนอัสสัมชัญ 9 คน ชุมชนหนองขาม 9 คน ชุมชนเนินผาสูก 9 คน ชุมชนเนินตอง 9 คน ชุมชนเขาคิน 9 คน ชุมชนเขาชี 9 คน ชุมชนบ่อยาง 9 คน ชุมชนไถ่คารา 9 คน ชุมชนเนินแสนสุข 9 คน ชุมชนหินกอง 9 คน ชุมชนหนองค้อ 9 คน ชุมชนหนองยายบู่ 9 คน ชุมชนหนองเลง 9 คน ชุมชนจุกกระเฒอ 9 คน ชุมชนหนองปรือ 9 คน ชุมชนห้วยสะพาน 9 คน ชุมชนบึงล่าง 9 คน ชุมชนหนองเขวระ 9 คน ชุมชนในทาก 9 คน ชุมชนวังค้อ 9 คน ชุมชนตลาดบึง 9 คน ชุมชนหนองหว้า 9 คน ชุมชนห้วยเทียน 9 คน ชุมชนยางเอน-ขนำเจ็ด 9 คน ชุมชนปากร่วม 9 คน ชุมชนเขาขยาย 9 คน ชุมชนนิคมบ่อวิน 9 คน ชุมชนมาบเสมอ 9 คน ชุมชนหุบบอน 9 คน ชุมชนศิริอนุสรณ์ 9 คน ชุมชนหมู่ 3 ค.เขาคันทรง 9 คน ชุมชนเขาช่องลม 9 คน ชุมชนพันเสด็จนอก 9 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการชุมชนที่อยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ 46 ชุมชน จำนวน 203 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

รวบรวมรายชื่อคณะกรรมการชุมชนเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ 46 ชุมชน ขจำนวน 203 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (= 0.5) เทียบกับความคลาดเคลื่อน (e) ไม่เกิน 5% (สมบุรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ, 2544 หน้า 98) โดยใช้สูตรการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) จากสูตรดังต่อไปนี้

$$\frac{N}{1 + N(.05)}$$

2

$$n = \frac{414}{1 + 414(0.05)(0.05)}$$

$$= 203$$

เมื่อ n แทนด้วย ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อ N แทนด้วย ขนาดของประชากร

เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 172 ตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการชุมชนที่อยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ 46 ชุมชน จำนวน 203 คนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จากหนังสือ ตำรา เอกสาร ผลงานวิจัย ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. กำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถามตามลักษณะของเนื้อหาที่ต้องการทราบ
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ ด้านการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ด้านการประเมินผลและรายงานผล เป็นคำถามอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงจากน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท์ (Likert) มีคำถามทั้งหมด 31 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัย สาเหตุและแนวทางแก้ไขของคณะกรรมการ ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี มีคำถามทั้งหมด 31 ข้อ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว นำไปปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ บุญวิเศษ (อาจารย์ที่ปรึกษา) เพื่อตรวจสำนวนภาษาและความสมบูรณ์ของเนื้อหา

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ พันตำรวจโท ดร.สุวิทย์ มาตะมัน (รองผู้กำกับการฝ่ายสืบสวนและตรวจราชการ 2 กองตรวจราชการ 10 สำนักงานจรดารวจ)

ดร. आयुคณ์ สิ้นธพพันธ์ (ตำแหน่ง รักษาการผู้อำนวยการเรือนจำกลางนครปฐม)

นายเสรี เจตสุคนธร (สาธารณสุขอำเภอพานทอง) ตรวจแก้ไขเพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปลองใช้ (Try Out) กับคณะกรรมการชุมชนเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน

4. หลังจากนำแบบสอบถามไปลองใช้ (Try Out) กับคณะกรรมการชุมชนเทศบาล ตำบลแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หา ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ผลการหาค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ผลการวิเคราะห์เท่ากับ 0.83

5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมการศึกษาอิสระ แล้วนำไป เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ และคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบล เจ้าพระยาสุรศักดิ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยไปยังคณะกรรมการชุมชนใน เขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ และนัดวัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยลงพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการชุมชน จำนวน 203 ชุด และ นำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์และเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

4. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน สิงหาคม 2552

5. การกำหนดค่าตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

6. ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ที่ศึกษา ประกอบด้วย

6.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ

6.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ที่ศึกษา จากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสียดินเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนงานและโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลและรายงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การประมวลผลข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามหลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลบางอย่างจากกลุ่มตัวอย่าง
2. บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูลและเครื่องคอมพิวเตอร์
3. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์
4. ประมวลผลข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของผู้วิจัยที่ตั้งไว้

การประมวลผลข้อมูลเชิงคุณภาพ

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ได้จากการแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questions) เกี่ยวกับปัจจัย สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยวิธีการแบบนิรนัย (Deductive Method) ที่เน้นปัจจัย สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติด มีขั้นตอนในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยต่างๆตลอดจนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questions)
2. จัดทำข้อสรุปแล้วดำเนินการเรียบเรียง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา
3. สร้างข้อสรุปของการศึกษาวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือการแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. นำข้อมูลปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมาวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ กับลักษณะส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (T-test) ส่วนอายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anylisis of Variance) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe Test)

สรุป

ในบทนี้ได้นำเสนอระเบียบวิธีวิจัยตามหลักการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประเภทของข้อมูล วิธีการศึกษา ประชากรที่ศึกษาและการกำหนดขนาดประชากร ที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล ให้เหมาะสมกับประเภทของการวิจัยในครั้งนี้ คือ การวิจัยเชิงสำรวจ และการใช้แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งในบทนี้ได้แจกแจงรายละเอียดในขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ อย่างชัดเจน